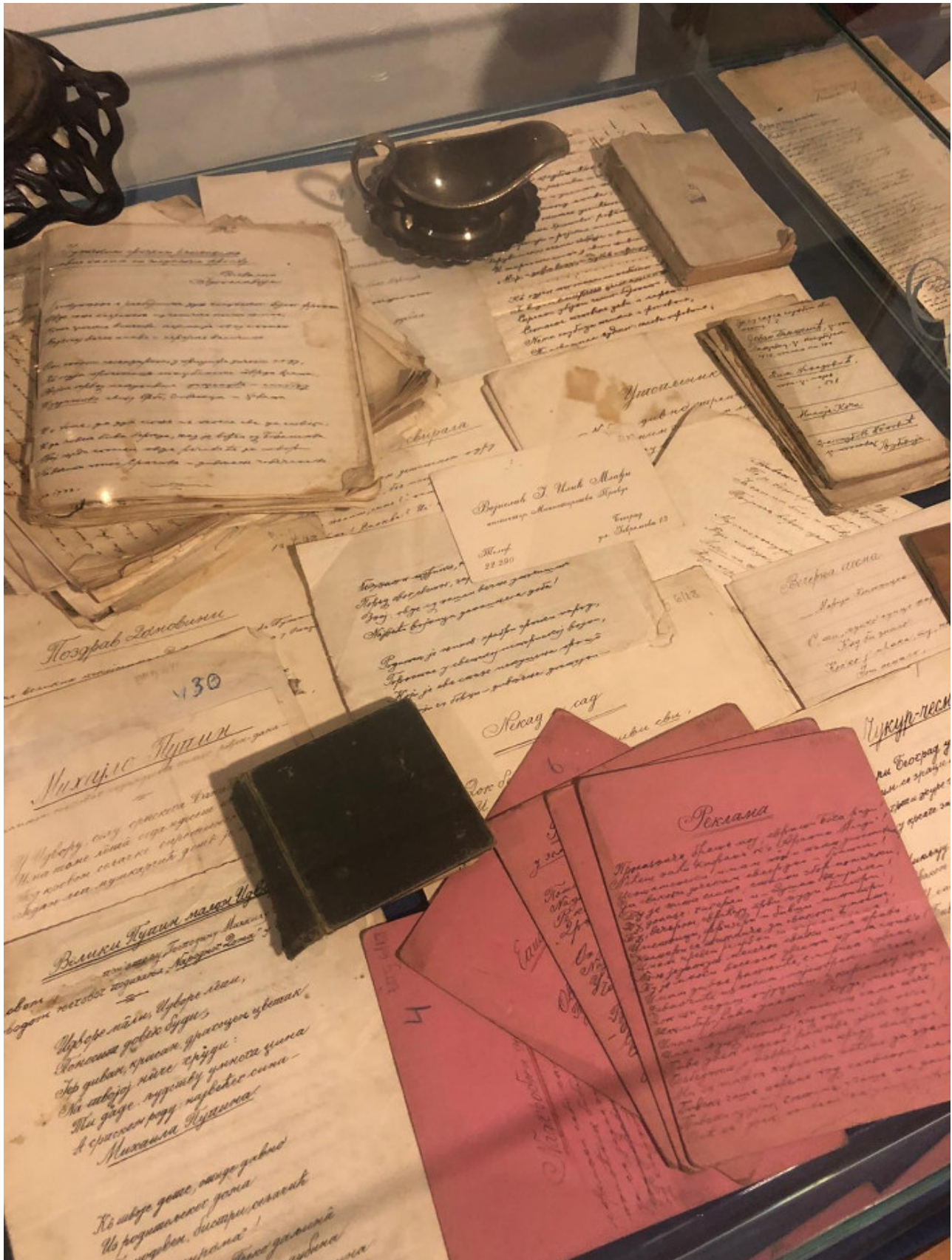

Легат песника Војислава Илића Млађег

Отворен је легат једног од најзначајнијих српских песника у периоду између Првог и Другог светског рата, Војислава Илића Млађег (1877-1944) у Музеју српске књижевности Удружења за културу, уметност и међународну сарадњу Адлигат.

Војислав Илић Млађи је писао поезију, књижевне критике, преводио са руског, француског и немачког језика и сврставан је међу водеће умове свога доба. Управо су његови преводи Србији приближили Пушкина, Љермонтова, Гетеа, Шилера, Молијера, Готјеа, Ламартнина и друге великане. Објавио је више од четрдесет књига, а сарађивао у стотинак часописа. Уз „Плаву гробницу“ Милутина Бојића, Илићеви стихови уклесани у камен величанственог маузолеја на српском војничком гробљу на Зејтинлику, спадају у најчувеније стихове посвећене солунским борцима. Награда Војислав Илић Млађи додељује се сваке године њему у част, као награда за најбољи сонет на српском језику.

„Примили смо изузетно богату песникову архиву. На стотине страница рукописа, дневника и бележака и стотине фотографија по први пут ће јавности сада бити доступне у Адлигату. Драгоцена грађа не сведочи само о занимљивој личности песника и богатству његовог дела, које ће се тек истраживати пошто је

један део рукописа необјављен и до сада непознат јавности, већ представља важно сведочанство о целом једном периоду српске историје. Окупио се најужи круг људи, предвођен унуком Милицом Р. Јањушевић која је поклонила већину предмета

за легат и глумцем Миланом Цацијем Михаиловићем на чију је препоруку она то учинила“, каже Виктор Лазић, председник Адлигата.

Донаторка Милица Р. Јањушевић је овим поводом Удружењу Адлигат поклонила још неколико стотина фотографија славног песника и његове породице, уз речи: „Одушевљена сам чињеницом да постоји неко ко жели да сачува културну баштину ове земље. Срећна сам што ме је усуд довео до Адлигата, па имам коме, мирне душе, да предам дедино благо“.

„Војислав Илић Млађи је неправедно скрајнут и заборављен српски песник, који је после Другог светског рата избачен из школских програма и лектира зато што је био превише просрпски настројен и зато што је био монархиста. Богдан Поповић је чак

пет његових песама уврстио у своју славну Антологију новије српске лирике 1911. године. А када је запао у дугове, помогао му је лично Михаило Пупин. Али, Пупин није желео да великог песника понизи, већ да му од срца помогне. Тако му је достојанствено откупио више стотина примерака његових књига, а песник му се одужио са две песме чији су рукописи сада такође у Адлигату, у којима Пупина назива 'звездом човечанства', " , каже Горица Лазић, потпредседница Удружења Адлигат.

Овим поводом је Адлигат објавио и посебну брошуру о Војиславу Илићу Млађем и архиви која је предата на поклон Адлигату. Поред рукописа, у неколико наврата у претходне две године поклањани су и предмети, као на пример пишчев писаћи сто и уљана лампа, као и нешто сачуваних књига из његове личне библиотеке. Удружење Адлигат је покренуло иницијативу и да једна улица у Београду понесе име овог песника.

Удружење Адлигат је потписало протокол о сарадњи са Викимедијом, па је отварање легата пропратила стажисткиња Миљана Матић која је урадила квалитетан чланак о овом песнику на Википедији, а Удружење Адлигат је одмах дало дозволе да се и новопридошле фотографије и материјали фотографишу и бесплатно поставе на коришћење најшире јавности.

ЗАНИМЉИВОСТИ

Војислав

Илић Млађи је био познат и по писању епитафа, а говоре је држао и на сахранама многих великана, међу којима су и војводе Радомир Путник и Живојин Мишић. Често је смишљао смешне и ироничне епитафе – самом себи. Тако је, на пример, док је радио као помоћник управника Народне библиотеке Србије, због недостатка грејања, написао:
Овде лежи песник...

Плачите

над њиме!

у

државној служби

Умро
је од – зиме! ...

....

„Када
није могао да запосли сина, Војислав Илић Млађи је и тај
проблем решио –
песмом“, додаје Виктор Лазић. „Гувернеру Привилеговане Народне
банке послао је
званичну молбу да му запосли сина 18.3.1937. године и то у
стиховима! Можда је
то једно од његових најбољих дела, а до нас је дошла
захваљујући нашем оснивачу
професору Иви Тартали“.

Многопоштованом Господину
Г. Др Милану Радосављевићу,
Гувернеру Привилеговане Народне Банке

Дозволите мален увод. Пре месеци неколико
Ради лакшег постигнућа молебнога свога смера
Ја сам, једног зимског дана у Народну Банку дошо
И имао част: бити примљен код Господин-Гувернера.

Он, пошто је саслушао оправдану моју молбу
С урођеном искреношћу, – особином коју волим,
Тада ми је саветово, да причекам неко време,
Па, кад му се опет јавим, учиниће што га молим.

Имајући пре дочима пословицу српску стару:
“Док се јагње не заплаче, мајка га се и не сећа”
Молио сам ових дана, те да од Вас будем примљен
Ал’, на вељу жалост моју, није ми се дала срећа.

Па Вас молим овим путем, Господине Гувернере,
– Да би нада обасјала породични и мој кутак, –
Поклон’те ми један часак свог времена драгоценог,
Саслушајте моју молбу, примите ме за тренутак!

Ви сте били тако добри: милостиво обећати
– Ово нису моје маште и песничке голе приче –
Ја верујем непоправно у светињу обећања,
Гувернерска, ко и царска, никада се не пориче!

У народу српском нашем, ја сам вазда српски пево,
Подизао дух војнички, неговао све врлине,
То певање има вредност барем једног батаљона,
Па. ваљда сам заслужио, да и мени што учине.

Познајући Вашу умност и широку увиђавност
И праведност Вашу знану, и доброту што Вас кити
Ја верујем и надам се, Господине Гувернере,
да ћете ме разумети, и да ћете учинити!

Ваш понизни поштовалац,
Вој. Ђ. Илић Млађи
НЗ: Молбу за постављење мог сина Милана Илића за хонорарног
чиновника Н. Банке
предао сам 5. III т.г, Г. Протићу, главном директору.

